

RAFEL BIGORRA i RIUS

Els confits del general o la bomba a la torre d'en Chorro

Cada temps i circumstàncies han engendrat llegendes. En temps molt reculats la muntanya de Burriac era un riu de contes a la vora del foc. La Timboreta i en Mir veien enterbolida la seva relació per la malignitat del Beí de Burriac. Ja en temps que podríem anomenar d'abans d'ahir, va ésser molt motiu fregant la llegenda l'existència d'una casa on les taules volaven i els utensilis desapareixien i una senyora venia a fer una mena de vaga de fam. El fet va remoure les forces vives vilatanes amb la intervenció d'un exorcista. No fa gaire, s'han citat fets en toc legendari... de la noia que esperava abans d'arribar a un revolt de carretera, avisava la perillositat d'aquest i acceptava guiar el conductor per senyalar-li els trams més conflictius. Una vegada passat el perill, la noia desapareixia. El senyor Casas, en el seu llibre *Cel-luloide ranci*, narrava el cas d'una senyora de l'alta societat barcelonina que els caps de setmana anava en un bordell del carrer dels Rocs mataroní i ajudava a "fer homes" a les treballadores habituals de la casa.

Actualment, que s'està escorcollant el nostre passat cainista, és quasi necessari vertebrar o donar clarícia del succés que es va escaure en la nostra vila durant la Guerra Civil: un avió dels "nacionals" va deixar caure una bomba prop del domicili d'un significat fiscal de la República. La memòria

popular assenyala dos llocs on va caure l'artefacte: un, al torrent de Tossa, l'altre, al Sant Crist. Cal esmentar que el pilot no va tenir gaire encert, ja que els citats llocs estaven bastant allunyats del seu objectiu: una torre del passeig Marina Julià cantonada amb el carrer Dr. Farrero. Corria la brama que un general que tenia micròfon obert a Sevilla, en Queipo de Llano, havia anunciat que amb motiu del naixement d'un fill/a de l'esmentat fiscal, li enviaria uns confits per celebrar l'esdeveniment. Aquest general era dels que no tenien pèls a la llengua i comentant el viatge que va fer en Franco de les Canàries a Melilla amb l'avió Dragon Rapide, perquè no el reconeguessin a l'escala que va fer a Rabat, es va afaitar el bigoti. Queipo de Llano opinava que "lo único que había sacrificado Franco por España era el bigote" (Paul Preston, *Franco*, pàg. 182). El mes de juliol de 1938, Franco li retirà l'ús del micròfon. Si fos veritat la història dels confits, qui devia fer arribar la notícia del naixement del fill del fiscal a Sevilla? És que potser a la nostra vila hi havia una Mata Hari o un *xivato* qualificat? El tema és per fer una novel·la d'espionatge.

Qui era el fiscal Chorro? La memòria popular noticiava que va ser el fiscal que actuà en el judici que condemnà el general Goded i el general Fernández Burriel, que foren condemnats a mort i executats a les fosses de Montjuïc. Ambdós generals foren els caps de

la sublevació a Barcelona. Amb l'ajut de l'hemeroteca, trobem a *La Vanguardia* del 12 d'agost de 1936 la notícia del judici que tingué lloc al vaixell-presó *Uruguay*. El nom del senyor Chorro no hi figura com a fiscal, ja que qui exercí com a tal va ser el senyor Díaz Merry ajudat pel senyor Pedro Rodríguez Gómez. Quinze dies després se celebrà un altre judici sumaríssim al mateix lloc i els acusats foren els capitans Lizcano de la Rosa i López Amor.

Un avió dels "nacionals" va

deixar caure una bomba prop

del domicili d'un significat fiscal

de la República. La memòria popular

assenyala dos llocs on va caure l'artefacte:

un, al torrent de Tossa,

l'altre, al Sant Crist

Com a fiscal actuà el senyor José Luís González Mengado. Per tant, de quin tribunal exercia com a fiscal el senyor Chorro? En aquells anys hi havia molts tribunals: un Revolucionari (el del Sr. Barriobero), un Tribunal Popular, Tribunal de Cassació, i quan el govern de la República s'instal·là a Barcelona hi radicaven les instàncies de la Justícia d'alt nivell.

També com a conseqüència de la guerra, la meua família i jo vinguérem a habitar la torre que

havia ocupat el fiscal. Quan, caminant per la vila em preguntaven on vivíem, jo citava una torre de color groc que hi havia al carrer Marina -Dr. Farrero i comprovava que li deien la torre d'en Chorro. Malgrat l'opinió del general Queipo de Llano, el fiscal era apreciat a la vila. Com que aquest anava sovint amb automòbil a Perpinyà i atès que la farmàcia de la vila estava quasi exhaurida, molts veïns li encomanaven medicaments a les farmàcies que gaudien de la normalitat que es respirava a la capital del Rosselló.

També hi hagué un segon atac aeri i l'artefacte va anar a caure a l'altre costat de la Riera, capolant una frondosa alsina a la qual, amb el pas del temps, li rebrotaren quatre esponerosos plançons com una al·legoria de les quatre barres. D'aquest fenomen n'ha donat testimoni gràfic i literari el senyor Alfons Güell.

Resumint: no he trobat la data del bombardeig, però sembla que va ser el març de 1936 (no serà de 1938?). Al registre de naixements del Jutjat de Pau de la vila no hi ha cap inscripció de cap nen o nena amb els cognoms del senyor Chorro. I per últim, on exercia de fiscal el senyor Chorro? Cedeixo l'afany investigador a qui tingui més preparació de recerca que el que ha escrit aquesta introducció per esbrinar els fets que ocorregueren a la nostra vila.

MARTA MENA
SÉBASTIEN COMERÓN

Estudi de les aigües de les fonts d'argentona

Premi
Baldiri Reixach
2002

Des del mes de maig de 2001 fins al gener de 2002 la Marta Mena Valdearcos i en Sébastien Comerón Limbourg, ambdós estudiants de l'IES d'Argentona, dugueren a terme el treball de recerca titulat "Estudi de les aigües de les fonts d'Argentona". Com indica aquest títol, el treball fou un estudi de la qualitat de les aigües de les fonts del terme municipal.

El motiu per dur a terme aquest treball per part dels alumnes ha estat que es tracta d'un tema d'interès públic, i que des de temps enrere no se n'havia fet cap que fos publicat. Es va partir de la hipòtesi que com que els pous d'Argentona estaven contaminats, seria molt probable que les aigües de les fonts també ho estiguessin. A partir d'aquí es va començar l'estudi.

Dues fonts, la del Ferro i la de

l'Esquirol, foren visitades setmanalment per fer un seguiment exhaustiu del seu estat. Per raons de temps, la resta de fonts seleccionades per l'estudi foren visitades mensualment. Aquestes eren la font de les Sureres, la font del Camí, la font de la Puput, la font d'en Miliu, la font de Sant Domingo, la font de les Oliveres, la font d'en Quico, la font de Sant Jaume, la font de Can Pardal i la font de can Volart. També foren estudiades la font Picant, la font de la Cuallarga, la font d'en Baló i la font de l'Esquirollet, però aquestes no rajaren en tota la durada del treball. La recollida de mostres tingué lloc des del mes de maig al mes de novembre de l'any 2001.

De cada font es mesurava el cabal i la temperatura de sortida de l'aigua. Posteriorment, l'aigua era passada per un aparell cedit per l'institut que en mesurava la

Anna Alsina
Gestió Immobiliària

C/ Dr. Samsó, 1 baixos - 08310 ARGENTONA
Tel./Fax 93 756 06 58 - Mòbil 616 35 93 54
E-mail: aalsina@cca.ictnet.es

API
Col. 2168